

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΣ ΚΑΠ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΝΕΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Οικολογικά Σχήματα

(ECO SCHEMES)

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΤΩΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
ΣΤΟ ΣΣ ΚΑΠ 203-2027**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα Οικολογικά Σχήματα (ecoschemes), γνωστά και ως οικολογικά προγράμματα, είναι νέα, καινοτόμα Προγράμματα της ΚΑΠ που στηρίζουν έμπρακτα τους αγρότες και συμβάλλουν στον στόχο για την προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική της περιόδου 2023-2027 αντανακλά πλήρως τους ευρύτερους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους που έθεσε η Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο της Πράσινης Συμφωνίας για μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της πρωτογενούς παραγωγής μέχρι το έτος 2050. Στόχο που η επίτευξη του συνδέεται, μεταξύ άλλων, και με την υιοθέτηση των Οικολογικών Σχημάτων. Τα Οικολογικά Σχήματα συγκεκριμένα παρέχουν κίνητρα και ενισχύσεις στους καλλιεργητές ώστε να υιοθετήσουν -ή να συνεχίσουν να εφαρμόζουν- φιλικές προς το περιβάλλον γεωργικές πρακτικές. Μεθόδους καλλιέργειας οι οποίες συμβάλλουν στην μείωση της ρύπανσης που προκαλείται από τη γεωργία και στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης.

Ενισχύοντας τους γεωργούς ώστε να συμμετάσχουν στα Οικολογικά Σχήματα η Ευρωπαϊκή Ένωση ανταμείβει τη προστασία και ορθή διαχείριση των φυσικών πόρων, διασφαλίζοντας το κοινό καλό όλων των Ευρωπαίων πολιτών. Ως είδος ενίσχυσης τα Οικολογικά Σχήματα αποτελούν μια καινοτομία της ΚΑΠ 2023-2027, αφού εφαρμόζονται για πρώτη και οι γεωργοί καλούνται εθελοντικά να λάβουν μέρος σε αυτά. Εφόσον θελήσουν να μετάσχουν, τότε ως επιβράβευση λαμβάνουν την ανάλογη ενίσχυση. Τα Οικολογικά Σχήματα θα εφαρμόζονται κάθε χρόνο σε επιλέξιμες εκτάσεις, οι οποίες θα δηλώνονται στο ΟΣΔΕ. Εκτάσεις στις οποίες πρέπει να τηρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις των προτύπων Καλής Γεωργικής και Περιβαλλοντικής Κατάστασης (ΚΓΠΚ). Οι παραγωγοί που έχουν την ιδιότητα του ενεργού γεωργού μπορούν να επιλέγουν κάθε χρόνο σε ποιο ή ποια Οικολογικά Σχήματα θα μετάσχουν, ανάλογα με τις καλλιέργειες της εκμετάλλευσής τους.

Για την ενημέρωσή σας σε ότι αφορά τα Οικολογικά σχήματα αλλά και την επιλογή εκείνων που ταιριάζουν στην αγροτική σας δραστηριότητα, ακολουθεί

- οδηγός για την επιλογή οικολογικών σχημάτων ανάλογα με την κατηγορία αγροτικής δραστηριότητας (Αροτραίες, Ελιά- Αμπέλι, άλλες Μόνιμες, Κηπευτικά, Κτηνοτροφία) και ανάλογα με την καλλιέργεια ή εκτροφή,
- αναλυτική περιγραφή του κάθε οικολογικού σχήματος με τις δράσεις του
- πίνακας με τους συνδυασμούς οικολογικών σχημάτων αλλά και τους συνδυασμούς μεταξύ οικολογικών σχημάτων με τις γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις των Μέτρων 10 και 11 του ΠΑΑ 2014-2022 καθώς και με τις νέες γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις του άρθρου 70 του ΣΣ ΚΑΠ που δεν είναι αποδεκτοί.

Για περισσότερες λεπτομέρειες μπορεί κανείς να ανατρέξει στο ΣΣ ΚΑΠ, το οποίο βρίσκεται αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

https://www.agrotikianaptixi.gr/wp-content/uploads/2024/03/egkekrimeno_ss_kap_1i_tropoipoiisi.pdf

Π1-31.1

ΧΡΗΣΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Η παρέμβαση αρθρώνεται σε τρεις δράσεις. Στο πλαίσιο της πρώτης δράσης, οι παραγωγοί ενισχύονται για την καλλιέργεια ποικιλιών χειμερινών σιτηρών και ψυχανθών μικρού βιολογικού κύκλου, σε αντικατάσταση υδροβόρων καλλιεργειών όπως αραβόσιτος, μηδική και βαμβάκι. Στο πλαίσιο της δεύτερης δράσης, οι παραγωγοί ενισχύονται για την καλλιέργεια τοπικών ποικιλιών ετησίων ή/και ειδών και ποικιλιών προσαρμοσμένων στις τοπικές συνθήκες ή/και άγριων συγγενών καλλιεργούμενων ειδών, για τροφή ή ζωοτροφές. Τέλος, στο πλαίσιο της τρίτης δράσης, ενισχύεται και η εισαγωγή νέων ή/και καινοτόμων ή/και με καινοτόμο χρήση καλλιεργειών, ανθεκτικών στις ξηροθερμικές συνθήκες και στις αναμενόμενες, λόγω της κλιματικής αλλαγής, μεταβολές

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Η παρέμβαση εφαρμόζεται στις εκτάσεις που καλλιεργούνται με αροτραίες καλλιέργειες.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ: Δικαιούχοι για την παρέμβαση μπορεί να είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών, που αναλαμβάνουν να εφαρμόζουν τις δεσμεύσεις της παρούσας παρέμβασης.

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ: Οι παραγωγοί δεσμεύονται στην καλλιέργεια με βάση τις παρακάτω επιλογές:

- 31.1-A.** ποικιλίες χειμερινών σιτηρών και ψυχανθών μικρού βιολογικού κύκλου, σε αντικατάσταση υδροβόρων καλλιεργειών, και συγκεκριμένα αραβόσιτου, μηδικής και βαμβακιού,
- 31.1-B.** τοπικές ποικιλίες ετησίων καλλιεργειών ή/και είδη και ποικιλίες προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες ή/και άγριες συγγενείς ποικιλίες καλλιεργούμενων ειδών, για τροφή ή ζωοτροφές,
- 31.1-Γ.** νέες ή/και καινοτόμες ή/και με καινοτόμο χρήση καλλιέργειες ανθεκτικές στις ξηροθερμικές συνθήκες και στις αναμενόμενες, λόγω της κλιματικής αλλαγής, μεταβολές. Τέτοιες καλλιέργειες είναι η Κινόα, η Τσία, το Τεφ, το Μαύρο Σινάπι, η Νιγκέλα, η Καμελίνα, η Μουκούνα, το Σιταροκρίθαρο, η Γλυκοπατάτα, η Τσουκνίδα για ίνα και το Λινάρι για λάδι ή και για ίνα.

ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: Το ύψος ενίσχυσης κυμαίνεται από 10,9€/στρ. έως 82,4€/στρ. ανάλογα με την επιλεγμένη δέσμευση και το είδος καλλιέργειας.

Π1-31.2

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Η παρέμβαση αρθρώνεται σε δυο δράσεις. Στο πλαίσιο της πρώτης δράσης, ενισχύονται οι παραγωγοί με αρόσιμη έκταση, οι οποίοι μετατρέπουν το 10% της αρόσιμης γης της εκμετάλλευσής τους σε περιοχή οικολογικής εστίασης. Η περιοχή οικολογικής εστίασης συνίσταται από γη υπό αγρανάπαυση ή/και από στοιχεία του αγροτικού τοπίου ή/και από καλλιέργειες που δεσμεύσουν άζωτο (σε κάθε περίπτωση χωρίς τη χρήση φυτοπροστατευτικών). Στο πλαίσιο της δεύτερης δράσης, επιπλέον της παραπάνω δέσμευσης, οι παραγωγοί δεσμεύονται να εγκαταστήσουν περιφερειακές ζώνες με φυτά-ξενιστές επικονιαστών ή/και ωφέλιμων οργανισμών εντός της περιοχής οικολογικής εστίασης. Τα στοιχεία του τοπίου συνίστανται από:

Θαμνοστοιχίες, μεμονωμένα δένδρα ή συστάδες δέντρων, δενδροστοιχίες,
 Τάφροι, περιλαμβανομένων ανοικτών υδάτινων ρευμάτων για σκοπούς άρδευσης ή αποστράγγισης, εξαιρουμένων των καναλιών που κατασκευάζονται από σκυρόδεμα,
 Μικρές λίμνες, μικροί υγρότοποι,
 Ρέματα,
 Σωροί λίθων που χρησιμεύουν ως ορόσημα,
 Πέτρινοι τοίχοι / Ξερολιθιές
 Πολιτιστικά χαρακτηριστικά,
 Παρυφές αγρών, ζώνες ανάσχεσης.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Η παρέμβαση περιλαμβάνει τις εκτάσεις που καλλιεργούνται με αροτραίες καλλιέργειες.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ: Δικαιούχοι για την παρέμβαση είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών, που καλλιεργούν αροτραίες καλλιέργειες και αναλαμβάνουν να εφαρμόζουν τις δεσμεύσεις της παρούσας παρέμβασης.

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ:

31.2-A. Η δέσμευση των παραγωγών έγκειται στη μετατροπή σε περιοχή οικολογικής εστίασης του 10% της αρόσιμης γης της εκμετάλλευσής τους. Στην περίπτωση που στην έκταση της περιοχής οικολογικής εστίασης συμμετέχουν καλλιέργειες που δεσμεύουν το άζωτο (π.χ ψυχανθή) τότε θα πρέπει τουλάχιστον το 60% αυτής να είναι γη υπό αγρανάπαυση ή/και να αντιστοιχεί σε μη παραγωγικά στοιχεία του τοπίου (δηλαδή το 6% της συνολικής έκτασης θα είναι υπό αγρανάπαυση ή στοιχεία του τοπίου και το 4% ψυχανθή).

Στις περιοχές που αφήνονται ως ζώνες οικολογικής εστίασης δεν εφαρμόζονται συνθετικά λιπάσματα ή φυτοφάρμακα προκειμένου να προστατεύονται οι υδατικοί πόροι από τη ρύπανση αλλά και να μειώνονται οι εκπομπές αερίων που προκαλούνται από τη χρήση λιπασμάτων και συνεπώς να βελτιώνεται και η ποιότητα του αέρα.

31.2-B. Πρόσθετη ενίσχυση χορηγείται για τη σπορά και διατήρηση, εντός των ζωνών οικολογικής εστίασης, φυτών που προσελκύουν ωφέλιμα έντομα ή έντομα-επικονιαστές. Η πρακτική αυτή, πέραν της ενίσχυσης της παρουσίας επικονιαστών αφού προσφέρει φυτά ξενιστές γι' αυτούς, παράλληλα μειώνει τις ανάγκες χρήσης φυτοπροστατευτικών, μέσω της υποβοήθησης της παρουσίας ωφελίμων.

ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: Το ύψος ενίσχυσης της δράσης 31.2-A κυμαίνεται από 1,0 €/στρ. έως 3,7 €/στρ., ανάλογα με την καλλιέργεια. Το ύψος ενίσχυσης της δράσης 31.2-B κυμαίνεται από 1,5 €/στρ. έως 4,2 €/στρ., ανάλογα με την καλλιέργεια

Π1-31.3

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΦΥΤΟΚΑΛΥΨΗΣ, ΜΕ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Στόχος της συγκεκριμένης παρέμβασης είναι η προστασία των εδαφών από τη διάβρωση παράλληλα με την ενίσχυση της βιοποικιλότητας.

31.3-A και B Σε ότι αφορά στις μόνιμες καλλιέργειες (δράσεις 31.3-A και 31.3-B), η παρεμβαση αφορά σε σπορά ειδών που οι καλλιέργειες τους δεν θα προορίζονται για παραγωγή και φυτών που προσελκύουν ωφέλιμα έντομα ή έντομα-επικονιαστές εντός ή/και περιμετρικά των μόνιμων καλλιεργειών.

Όταν η παρέμβαση εφαρμόζεται σε αροτραίες καλλιέργειες (δράσεις 31.3-Γ και 31.3-Δ), αφορά στην εφαρμογή πρακτικών φυτοκάλυψης με σπορά επίσπορων καλλιεργειών, σπορά ποωδών γρασιδιών, σπορά ειδών με στόχο τη διατήρηση ή/και αύξηση της οργανικής ουσίας στο έδαφος (π.χ. ψυχανθή), και με σπορά φυτικών ειδών που λειτουργούν ως ξενιστές επικονιαστών και ωφελίμων οργανισμών. Οι καλλιέργειες αυτές δεν θα έχουν σκοπό την παραγωγή.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Η παρέμβαση εφαρμόζεται στις εκτάσεις που καλλιεργούνται με μόνιμες ή/και αροτραίες καλλιέργειες.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ: Δικαιούχοι για την παρέμβαση είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών, που κατέχουν αγροτεμάχια με μόνιμες ή/και αροτραίες καλλιέργειες και αναλαμβάνουν να εφαρμόζουν τις δεσμεύσεις της παρούσας παρέμβασης.

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ: Η δέσμευση των παραγωγών έγκειται στην εφαρμογή βελτιωμένων πρακτικών φυτοκάλυψης.

31.3-A. Σπορά εντός των μόνιμων καλλιεργειών, και ενδιάμεσως των δένδρων ή πρέμνων, φυτών εδαφοκάλυψης που η καλλιέργεια τους δεν προορίζεται για παραγωγή και δημιουργία λωρίδων, πλάτους τουλάχιστον 1,5 μέτρου, άγριας ζωής και εμπλουτισμός αυτών ή των υπαρχουσών με τη φύτευση ποωδών, πολυετών ή και θάμνων που δεν προορίζονται για παραγωγή. Στις ζώνες αυτές δεν επιτρέπεται η χρήση συνθετικών λιπασμάτων.

31.3-B. Σπορά του υποορόφου στις μόνιμες καλλιέργειες με καλλιέργειες εδαφοκάλυψης και δημιουργία περιφερειακών ζωνών με φυτά που προσελκύουν ωφέλιμα έντομα και επικονιαστές.

31.3-Γ. Εφαρμογή πρακτικών φυτοκάλυψης με μη παραγωγική κατεύθυνση στις αρόσιμες εκτάσεις. Μετά τη συγκομιδή της εαρινής καλλιέργειας κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου εφαρμόζονται:

σπορά επίσπορων καλλιεργειών,

σπορά ποωδών γρασιδιών,

σπορά ειδών (π.χ. ψυχανθών), με στόχο την διατήρηση ή/και αύξηση της οργανικής ουσίας

στο έδαφος και τη μείωση της χρήσης συνθετικών λιπασμάτων μέσω της μερικής κάλυψης των αναγκών της κύριας καλλιέργειας σε θρεπτικά δια της χλωρής λίπανσης,

31.3-Δ. Σπορά φυτικών ειδών που λειτουργούν ως ξενιστές επικονιαστών και ωφελίμων οργανισμών στις αρόσιμες εκτάσεις.

Στις καλλιέργειες φυτοκάλυψης δεν επιτρέπεται η χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.

ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: Το ύψος ενίσχυσης ανέρχεται στις μόνιμες καλλιέργειες, σε 10,0 €/στρ και στις αρόσιμες καλλιέργειες σε 5,0 €/στρ για τη σπορά επίσπορων καλλιεργειών, σπορά ποωδών γρασιδιών και σπορά αζωτοδεσμευτικών ειδών (π.χ. ψυχανθών)

Τόσο στις μόνιμες, όσο και στις αρόσιμες καλλιέργειες όταν η εκμετάλλευση εφαρμόζει πρακτικές φυτοκάλυψης με φυτά ξενιστές επικονιαστών ή/και ωφελίμων παρέχεται πρόσθετη ενίσχυση 5,0€/στρ.

Π1-31.4

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Η παρέμβαση αφορά στη διαχείριση των φυτικών υπολειμμάτων στις αροτραίες και των κλαδεμάτων στις μόνιμες καλλιέργειες, με στόχο τόσο τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, όσο και τη βελτίωση της δομής και την αύξηση της οργανικής ουσίας του εδάφους.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Η παρέμβαση εφαρμόζεται στις εκτάσεις που καλλιεργούνται με αροτραίες ή μόνιμες καλλιέργειες.

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ: Στο πλαίσιο της παρέμβασης οι παραγωγοί ακολουθούν τα παρακάτω βήματα:

- A.** Ελέγχουν τα δέντρα και τις καλλιέργειες για ανίχνευση παρουσίας φυτοπαθολογικών προβλημάτων ή εντομολογικών εχθρών και συγκεντρώνουν τα κλαδέματα σε κατάλληλους χώρους.
- B.** Εάν δεν εντοπιστούν μολύσματα είτε χρησιμοποιώντας ίδιο εξοπλισμό είτε μέσω της προμήθειας υπηρεσιών τρίτων προβαίνουν σε θρυμματισμό των κλαδεμάτων με διάμετρο μικρότερη των 7 εκατοστών και των υπολειμμάτων της καλλιέργειας.
- Γ.** Είτε χρησιμοποιώντας ίδιο εξοπλισμό ακολουθούν τη διαδικασία της κομποστοποίησης των υπολειμμάτων σε ειδικούς χώρους/εγκαταστάσεις είτε προμηθεύονται κομπόστ για χρήση στις ενισχυόμενες εκτάσεις μόνιμων και αρόσιμων καλλιεργειών.
- Δ.** Είτε χρησιμοποιώντας ίδιο εξοπλισμό είτε μέσω της προμήθειας υπηρεσιών τρίτων, εφαρμόζουν το κομπόστ στο έδαφος των αγροτεμαχίων.

Εναλλακτικά εφαρμόζουν επί τόπου κομποστοποίηση.

Ο δικαιούχος της παρούσας παρέμβασης δεν επιτρέπεται να ζητήσει άδεια για κάψιμο ακόμα και στις αναφερόμενες στο ΚΓΠΚ 3 περιπτώσεις (φυτοϋγειονομικά προβλήματα). Το κάψιμο των φυτικών υπολειμμάτων στις αρόσιμες και των κλαδεμάτων στις μόνιμες αποτελεί παραβίαση της υποχρέωσης που αναλαμβάνεται στο πλαίσιο της παρούσας παρέμβασης, ακόμη και με όλες τις σχετικές άδειες.

Σε περίπτωση φυτοϋγειονομικών προβλημάτων ο δικαιούχος της παρέμβασης υποχρεούται να συλλέγει και να αποσύρει τα φυτικά υπολείμματα ή κλαδέματα, τα οποία δεν επιτρέπεται να κάψει. Τα ανωτέρω υπολείμματα θα αντιμετωπίζονται, κατά τη διαδικασία κομποστοποίησης, με διαφορετικό τρόπο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο κίνδυνος μόλυνσης με παθογόνους μικροοργανισμούς ελαχιστοποιείται στο μηδέν.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ: Δικαιούχοι για την παρέμβαση είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών, που κατέχουν αγροτεμάχια με μόνιμες ή/και αροτραίες καλλιέργειες και αναλαμβάνουν να εφαρμόζουν τις δεσμεύσεις της παρούσας παρέμβασης.

ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: Η ενίσχυση για τη συγκέντρωση και απόσυρση των υπολειμμάτων καλλιεργειών και των κλαδεμάτων, την κομποστοποίηση ή την προμήθεια κομπόστ εγγυημένης περιεκτικότητας σε θρεπτικά και απαλλαγμένου μολυσμάτων και τη διασπορά του κομπόστ στις καλλιέργειες ανέρχεται σε:

11,0 €/στρ. για τις αρόσιμες καλλιέργειες

20,0 €/στρ. για τα κηπευτικά

11,2 €/στρ. για τα ακτινίδια και τα αμπέλια

14,0 €/στρ. για τις υπόλοιπες δενδρώδεις καλλιέργειες

6 €/στρ. για επί τόπου κομποστοποίηση (αγορά σκευάσματος, ψεκάσμο των υπολειμμάτων με το σκεύασμα και ενσωμάτωση των ψεκασμένων υπολειμμάτων στο έδαφος)

Π1-31.5

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΓΡΟΔΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ, ΠΛΟΥΣΙΩΝ ΣΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Η παρέμβαση αρθρώνεται σε δύο δράσεις. Η πρώτη δράση (31.5-A) συνίσταται στη βελτίωση των υφιστάμενων αγροδασικών συστημάτων. Ως αγροδασικά συστήματα νοούνται οι καλλιεργούμενες εκτάσεις όπου απαντώνται με αρκετή συχνότητα διάσπαρτα δέντρα (αυτοφυή συνήθως) ή στα περιθώρια (φυτεμένα σε σειρές). Τα δέντρα αυτά μπορεί να είναι είτε δασικά (π.χ. δρύες, πεύκα, λεύκες, κυπαρίσσια), είτε καρποφόρα/παραγωγικά (π.χ. εσπεριδοειδή, μηλοειδή και πυρηνόκαρπα, ακρόδρυα, ελιές, χαρουπιές και μαστιχόδενδρα), τα οποία συνδυάζονται με την καλλιέργεια σιτηρών ή κηπευτικών. Η δεύτερη δράση (31.5-B) αφορά στις περιοχές με δασολίβαδα. Οι περιοχές αυτές αποτελούνται από μερικώς δασοσκεπείς εκτάσεις (αραιά δάση) ή βοσκότοπους με κάλυψη δένδρων μέχρι 40% και υποόροφο με ποώδη ή ξυλώδη βλάστηση. Στα προστατευόμενα στοιχεία του αγροτικού τοπίου περιλαμβάνονται αναβαθμίδες, τάφροι, υδατοσυλλογές, νησίδες στις οποίες διατηρείται άγρια ζωή, λόγω π.χ. του βραχώδους της έκτασης, δρόμοι, μονοπάτια, μικρά κτίσματα και φυτοφράκτες

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Η παρέμβαση εφαρμόζεται σε καλλιεργούμενες εκτάσεις (δράση 31.5-A) ή βοσκότοπους που έχουν δέντρα (δράση 31.5-B)

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ: Η παρέμβαση συνίσταται στη συστηματική φροντίδα/καθαρισμό των δένδρων/ θάμνων, χωρίς τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, στην υποχρέωση για ελεγχόμενη βόσκηση και την κατατόμηση και απομάκρυνση ξενικών και χωροκατακτητικών δένδρων και θάμνων από την επιλέξιμη έκταση που εφάπτεται των αγροτεμαχίων, κατά τη χειμερινή περίοδο.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ: Δικαιούχοι είναι οι ενεργοί γεωργοί ή οι ομάδες ενεργών γεωργών, οι οποίοι κατέχουν αγροτεμάχια με αγροδασικά συστήματα (δράση 31.5-A) ή μερικώς δασοσκεπείς εκτάσεις (αραιά δάση) βοσκοτόπων με κάλυψη δένδρων μέχρι 40% και υποόροφο με ποώδη ή ξυλώδη βλάστηση (δράση 31.5-B)

ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: Το ποσό ενίσχυσης ανέρχεται σε 10,0 €/στρ.

Π1-31.6

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΦΙΛΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΙΣΡΟΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Η παρέμβαση συνίσταται στην ενίσχυση των παραγωγών αφενός για την χρήση ηλεκτρονικής εφαρμογής διαχείρισης εισροών και παρακολούθησης περιβαλλοντικών δεδομένων και αφ' ετέρου για την εφαρμογή, με τη συνδρομή γεωργικού συμβούλου, μιας ή περισσότερων πρακτικών που θα επιλεγούν από έναν κατάλογο προτεινόμενων πρακτικών.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Η παρέμβαση έχει πεδίο εφαρμογής τις εκτάσεις με αροτραίες και μόνιμες καλλιέργειες.

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ: Στο πλαίσιο της παρέμβασης οι γεωργοί υποχρεούνται να ενεργοποιήσουν τη δράση 31.6-A:

31.6-A. Οι παραγωγοί οφείλουν να προβούν στην χρήση ψηφιακής εφαρμογής διαχείρισης εισροών και παρακολούθησης περιβαλλοντικών δεδομένων και στην κατάρτιση, παρακολούθηση και προσαρμογή σχεδίου διαχείρισης, με τη συνδρομή συμβούλου. Οι παραγωγοί θα επιλέγουν την ψηφιακή εφαρμογή μεταξύ των ψηφιακών εφαρμογών οι οποίες θα έχουν εγκριθεί ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις υλοποίησης της παρέμβασης.

Στο σχέδιο διαχείρισης, θα αποτυπώνεται ο τρόπος εφαρμογής των πρακτικών που εφαρμόζει ο παραγωγός στο πλαίσιο των επιμέρους δράσεων της παρέμβασης.

Οι δράσεις της παρέμβασης, μεταξύ των οποίων μπορεί να επιλέξει ο παραγωγός, κατατάσσονται στις ακόλουθες τέσσερις κατηγορίες:

1. Ενισχύσεις για τη χρήση εναλλακτικών τρόπων καταπολέμησης εχθρών και ασθενειών.
2. Ενισχύσεις για εναλλακτική χρήση υπολειμμάτων καλλιεργειών.
3. Ενισχύσεις για τη χρήση εξοπλισμού και αυτοματισμών για τη μείωση της ρύπανσης και των κινδύνων κατά την εφαρμογή των φυτοπροστατευτικών προϊόντων και της λίπανσης
4. Ενισχύσεις για τη βελτίωση της διαχείρισης των θρεπτικών.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ: Δικαιούχοι είναι οι ενεργοί γεωργοί (φυσικά και νομικά πρόσωπα) ή ομάδες ενεργών γεωργών, που κατέχουν αγροτεμάχια με αροτραίες ή/και μόνιμες καλλιέργειες.

ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: Η ενίσχυση καλύπτει την άδεια χρήσης της ψηφιακής εφαρμογής, την αποζημίωση για το χρόνο που θα χρειάζεται ο παραγωγός για την ορθή και τακτική συμπλήρωση των στοιχείων, τις αναλύσεις, την κατάρτιση, εφαρμογή, παρακολούθηση, αξιολόγηση και προσαρμογή του σχεδίου περιβαλλοντικής διαχείρισης της εκμετάλλευσης και των απαραίτητων περιβαλλοντικών βελτιώσεων καθώς και το αυξημένο κόστος και το μειωμένο εισόδημα που θα προκύπτει από την εφαρμογή των πρακτικών διαχείρισης.

Ειδικότερα και ανά δράση:

- 31.6-A.** Για την χρήση της εφαρμογής, την κατάρτιση, παρακολούθηση και προσαρμογή του σχεδίου διαχείρισης 3,0 €/στρ.
- 31.6-B.** Για τη συνέχιση εφαρμογής της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των λεπιδοπτέρων (Confusio) ανά καλλιέργεια:
- Ροδακινιά, νεκταρινιά και βερικοκιά 40,2 €/στρ.
 Δαμασκηνιά 58,5 €/στρ.
 Μηλιά, αχλαδιά και κυδωνιά 94,8 €/στρ.
 Οινοποιήσιμο σταφύλι 36,6 €/στρ.
 Επιτραπέζιο σταφύλι στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και η σταφίδα 63,3 €/στρ.
- 31.6-Γ.** Για την εξαπόλυση ωφέλιμων αρπακτικών εντόμων και ακάρεων στην καλλιέργεια μηλιάς, ροδακινιάς, νεκταρινιάς και κερασιάς 35,8 €/στρ., στην καλλιέργεια αχλαδιάς 30,0 €/στρ., στην καλλιέργεια εσπεριδοειδών (για την καταπολέμηση κοκκοειδών, αλευρώδους και αφίδων) 39,9 €/στρ. και στην καλλιέργεια εσπεριδοειδών (για την καταπολέμηση τετράνυχων) 95,1 €/στρ.
- 31.6-Δ.** Για τη χρήση εντομοπαθογόνων νηματωδών ενάντια σε διάφορα έντομα – εχθρούς στις καλλιέργειες ροδακινιάς, νεκταρινιάς, μηλιάς και δαμασκηνιάς 20,0 €/στρ.
- 31.6-Ε.** Για την εφαρμογή μηχανικής ζιζανιοκτονίας, με παράλληλη κάλυψη με mulch 18,3 €/στρ.
- 31.6-ΣΤ.** Για την εφαρμογή πολλαπλών καλοκαιρινών κλαδεμάτων για ελαιώνες και οπωρώνες 17,5 €/στρ.
- 31.6-Ζ.** Για τη χρήση ψεκαστικών ακροφυσίων μειωμένης διασποράς 3,0 €/στρ.
- 31.6-Η.** Για τη διαχείριση των υπολειμμάτων ψεκαστικών υγρών στις αροτραίες 1,0 €/στρ. και στα κηπευτικά και μόνιμες καλλιέργειες 3,0 €/στρ.
- 31.6-Θ.** Για τη χρήση υπηρεσιών γεωργίας ακριβείας κατά τη διάρκεια των ψεκασμών 7,0 €/στρ και κατά τη διάρκεια της λίπανσης 10,0 €/στρ.
- 31.6-Ι.** Για τη χρήση λιπασμάτων βραδείας αποδέσμευσης σε αροτραίες καλλιέργειες 4,5 €/στρ. και στα κηπευτικά και δενδρώδεις 6,0 €/στρ.
- 31.6-ΙΑ.** Για τη χρήση λιπασμάτων με παρεμποδιστές σε αροτραίες καλλιέργειες 4,5 €/στρ. και στα κηπευτικά και δενδρώδεις 6,0 €/στρ.
- 31.6-ΙΒ.** Για χρήση λιπασμάτων και προϊόντων με βιοδιεγέρτες σε αροτραίες καλλιέργειες 3,0 €/στρ. και στα κηπευτικά και δενδρώδεις 6,0 €/στρ.
- 31.6-ΙΓ.** Για την εφαρμογή των εθελοντικών οδηγιών ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας στην ελαιοκαλλιέργεια 35,0 €/στρ. και στα εσπεριδοειδή 17,5 €/στρ.

Π1-31.7

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Η παρέμβαση αφορά στη βελτίωση της περιβαλλοντικής κατάστασης βοσκήσιμων γαιών σε περιοχές που αντιμετωπίζουν κίνδυνο ερημοποίησης λόγω διάβρωσης και υποβάθμισης τους. Για το σκοπό αυτό καταρτίζεται ετήσιο Σχέδιο Διαχείρισης Βοσκοτόπου της εκμετάλλευσης, με τη συνδρομή πιστοποιημένου συμβούλου, όπου θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι η βόσκηση συμμορφώνεται τόσο με τους κανόνες ορθής πρακτικής αλλά και με τα διαχειριστικά σχέδια των περιοχών NATURA όπου αυτά υπάρχουν. Οι υποχρεώσεις των παραγωγών στις περιοχές αυτές, αφορούν α) στην αναστολή της βόσκησης σε βοσκήσιμες περιοχές και στη δημιουργία τεχνητού λειμώνα για την κάλυψη των διατροφικών αναγκών των ζώων ή, β) στην μετακίνηση των κοπαδιών σε ορεινές, συνήθως, βοσκήσιμες γαίες που αντιμετωπίζουν προβλήματα ελλιπούς βόσκησης λόγω μειωμένης προσβασιμότητας και συνεπώς αυξημένο κίνδυνο πυρκαγιάς. Η αναστολή της βόσκησης αυτή επιβάλλεται στην αρχή της κύριας βλαστικής περιόδου, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στην βλάστηση να αναπτυχθεί.

Επίσης οι κτηνοτρόφοι ενισχύονται δ) για την εφαρμογή προγράμματος κατάλληλου εμπλουτισμού και τελικά βελτιστοποίησης του σιτηρεσίου έτσι ώστε να μειωθούν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, κυρίως στα μηρυκαστικά, αλλά και να μειωθεί η χρήση αντιβιοτικών σε όλες τις εκτροφές.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Η παρέμβαση εφαρμόζεται στις εκτάσεις βοσκοτόπων

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ: Οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν μία από τις παρακάτω δεσμεύσεις:

31.7-A. Αναστολή της βόσκησης των βοσκήσιμων γαιών στην αρχή της κύριας βλαστητικής περιόδου με βάση Σχέδιο Διαχείρισης Βοσκοτόπου από γεωργικό σύμβουλο. Συγκεκριμένα αναστέλλεται η βόσκηση:

A) για τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο στη πεδινή υψομετρική ζώνη (<600μ.)

B) για τους μήνες Απρίλιο και Μάιο στην ημιορεινή υψομετρική ζώνη (600-800 μ.)

Γ) και για τον μήνα Μάιο στην ορεινή υψομετρική ζώνη (>800μ.).

Για τον σκοπό αυτό οι κτηνοτρόφοι αναλαμβάνουν τη δέσμευση να δημιουργήσουν τεχνητό λειμώνα για την κάλυψη των διατροφικών αναγκών των ζώων κατά τη διάρκεια του περιορισμού της βόσκησης.

31.7-B. Μετακίνηση του συνόλου του ζωικού κεφαλαίου σε ορεινές βοσκήσιμες γαίες για τουλάχιστον τέσσερις (4) συνεχόμενους μήνες το έτος με βάση Σχέδιο Διαχείρισης Βοσκοτόπου από πιστοποιημένο σύμβουλο.

31.7-Δ. Κατάρτιση σιτηρεσίου σε συνεργασία με σύμβουλο, με στόχο αφ' ενός τη μείωση των αερίων θερμοκηπίου και αφετέρου τον εμπλουτισμό της τροφής με φυσικά συστατικά με αντιμικροβιακή δράση. Επίσης ενισχύεται η χρήση ηλεκτρονικής εφαρμογής υπολογισμού των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου βάσει του σιτηρεσίου και των ακολουθούμενων διαχειριστικών πρακτικών της εκμετάλλευσης.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ: Δικαιούχοι είναι οι ενεργοί γεωργοί και ομάδες ενεργών γεωργών οι οποίοι αναλαμβάνουν μια από τις παραπάνω δεσμεύσεις.

ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ:

31.7-A. Η ενίσχυση για την εγκατάσταση και την διατήρηση τεχνητού λειμώνα αλλά και το ενοίκιο της έκτασης για τον επιπλέον χρόνο που τα ζώα θα αποκλειστούν από το βοσκότοπο, ανέρχεται στα 30,4 €/στρ.

Επίσης καλύπτονται οι δαπάνες κατάρτισης και παρακολούθησης του Σχεδίου Διαχείρισης βοσκοτόπου. Το κόστος για αυτό ανέρχεται στα 1,0 €/στρ.

31.7-B. Το ύψος ενίσχυσης για τη μετακίνηση των ζώων σε ορεινό υποβοσκημένο βοσκότοπο ορίζεται σε 6,5 €/στρ. για αίγες και πρόβατα και στα 5,5 €/στρ. για τα βοοειδή.

31.7-Δ. Οι δαπάνες κατάρτισης, εφαρμογής (αγορά συστατικών σιτηρεσίου), παρακολούθησης και προσαρμογής βελτιωμένου σιτηρεσίου καθώς και οι δαπάνες για την αγορά άδειας χρήσης και την ενημέρωση της ηλεκτρονικής εφαρμογής παρακολούθησης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και μείωσης της χρήσης αντιβιοτικών ανέρχονται στα 3,0 €/στρ.

Π1-31.8

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΣΕ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΝΑΒΑΘΜΙΔΕΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Η συνέχιση της καλλιέργειας με τη διατήρηση των αναβαθμίδων οι οποίες στις περισσότερες περιπτώσεις υποστηρίζονται από ξηρολιθοδομές. Οι αναβαθμίδες αυτές υπάρχουν σε εκτεταμένες περιοχές τόσο μόνιμων καλλιεργειών όσο και, σε μικρότερο βαθμό, αροτραίων καλλιεργειών και είναι σημαντικά στοιχεία του οικολογικού τοπίου αφού αποτελούν καταφύγιο άγριας χλωρίδας αλλά και πανίδας (έντομα, πτηνά, ερπετά αλλά και μικρά θηλαστικά).

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Η παρέμβαση εφαρμόζεται στις εκτάσεις με αναβαθμίδες που καλλιεργούνται με μόνιμες ή αροτραίες καλλιέργειες.

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ: Ο παραγωγός ενισχύεται για να συντηρεί της ξηρολιθιές με τον παραδοσιακό τρόπο. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται επιδιορθώσεις μικρής κλίμακας ζημιών όπως π.χ. επανατοποθέτηση λίθων οι οποίοι έχουν μετακινηθεί λόγω έντονων βροχοπτώσεων. Απαγορεύεται η χρήση σκυροδέματος ή άλλων συνδετικών ουσιών για σκοπούς σταθεροποίησης της κατασκευής. Παράλληλα είναι αναγκαία η προστασία της άγριας ζωής στις αναβαθμίδες και πλησίον αυτών μέσω α) της απαγόρευσης χρήσης ζιζανιοκτόνων, β) απαγόρευσης απομάκρυνσης θάμνων και δένδρων γ) της παύσης καλλιέργειας σε απόσταση 0,5 μέτρων από τις αναβαθμίδες.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ: Δικαιούχοι είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών που κατέχουν επιλέξιμες εκτάσεις αροτραίων και μόνιμων καλλιεργειών με αναβαθμίδες.

ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: Η ενίσχυση για τη διατήρηση και προστασία καλλιεργειών σε εκτάσεις με αναβαθμίδες ανέρχεται σε 25,0€/στρ.

Π1-31.9

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Η παρέμβαση συνίσταται στην ενίσχυση της συνέχισης εφαρμογής μεθόδων της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Η παρέμβαση αφορά σε όλες τις επιλέξιμες εκτάσεις που είτε καλλιεργούνται είτε δηλώνονται ως βοσκοτόπια και στις οποίες εφαρμόζεται το σύστημα της βιολογικής γεωργίας σε εφαρμογή του Καν. (ΕΕ) 848/2018.

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ: Οι παραγωγοί πρέπει να διαθέτουν αγροτεμάχια ή/και βοσκοτόπους ή/και εκτροφές, οι οποίες είναι ενταγμένες στο σύστημα της βιολογικής γεωργίας/κτηνοτροφίας. Η ένταξη αυτή τεκμηριώνεται από την σύμβαση με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης καθώς και από το αντίστοιχο πιστοποιητικό συμμόρφωσης που εκδίδεται από τον εν λόγω Οργανισμό.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ: Δικαιούχοι είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών που διαθέτουν το απαραίτητο πιστοποιητικό από τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης με τον οποίο είναι συμβεβλημένοι. Δεν ενισχύονται οι καλλιέργειες/βοσκότοποι που βρίσκονται υπό μετατροπή.

ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: Η ενίσχυση έχει υπολογιστεί βάσει της αύξησης του κόστους παραγωγής και τη μείωση της παραγόμενης ποσότητας και εξαρτάται από το είδος της καλλιέργειας ή/και της εκτροφής, κυμαινόμενη από 12,0-144,0 €/στρ.

Π1-31.10

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Ενισχύεται η διατήρηση των γεωργικών συστημάτων με τη χρήση παραδοσιακών πρακτικών καλλιέργειας που συνετέλεσαν και συντελούν στη βελτίωση του αγροτικού τοπίου.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Η πρώτη εφαρμογή της παρέμβασης είναι σε ελαιώνες και αμπελώνες των νησιών του Ιονίου οι οποίοι χαρακτηρίζονται από την υψηλή τους αξία για τη φύση και κυρίως σε ελαιώνες με δένδρα μεγάλης ηλικίας και υψηλό σχήμα μόρφωσης και αμπελώνες με πρέμνα μεγάλης ηλικίας

Έμφαση θα δοθεί στους μνημειακούς ελαιώνες. Ως μνημειακοί ελαιώνες χαρακτηρίζονται αυτοί στους οποίους πάνω από 20% των ελαιοδένδρων φέρουν τα εξής χαρακτηριστικά: Ως μνημειακά δέντρα (και ειδικά ελιές) χαρακτηρίζονται αυτά που έχουν μεγάλες διαστάσεις, ηλικία, κοιλότητες στον κορμό, ειδική διαμόρφωση στον κορμό, πλούσια βιοποικιλότητα εντός των κοιλοτήτων του κορμού ή/και είναι συνδεδεμένα με ιστορικές μνήμες ή/και πολιτιστικές δραστηριότητες παραδόσεις ή/και θρησκευτικά έθιμα της εκάστοτε περιοχής.

Από την παρούσα παρέμβαση εξαιρούνται οι εκτάσεις οι οποίες χρηματοδοτούνται από τη δράση για τη διατήρηση των συστημάτων με αναβαθμίδες καθώς και οι εκτάσεις οι οποίες λαμβάνουν την βασική ενίσχυση ως αρδευόμενες.

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ: Οι παραγωγοί ενισχύονται για διατήρηση των γεωργικών συστημάτων που συνίστανται στις χρήσεις της γεωργικής γης και σε παραδοσιακές πρακτικές καλλιέργειας που συνετέλεσαν και συντελούν στην βελτίωση του αγροτικού τοπίου και ειδικότερα την προστασία εκτατικών ελαιώνων και αμπελώνων καθώς και την προστασία των μνημειακών ελαιώνων των Ιονίων νήσων.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ / ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ: Δικαιούχοι είναι οι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών που κατέχουν επιλέξιμες εκτάσεις με τα ανωτέρω χαρακτηριστικά

ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: Για την προστασία εκτατικών ελαιώνων και αμπελώνων των Ιονίων 10,0€/ στρ. και για την προστασία μνημειακών ελαιώνων των Ιονίων 15,0 €/στρ.

ΤΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΕΧΕΙΣ; ΒΡΕΣ ΤΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΣΟΥ ΣΧΗΜΑΤΑ

ΑΡΟΤΡΑΙΕΣ

31.1 Καλλιέργεια ανθεκτικών και προσαρμοσμένων ειδών και ποικιλιών

31.1-A Ενίσχυση παραγωγών για την καλλιέργεια ποικιλιών χειμερινών σιτηρών και ψυχανθών μικρού βιολογικού κύκλου, για τροφή ή ζωοτροφές

Καλλιέργειες προς αντικατάσταση: Μηδική, Αραβόσιτος, Βαμβάκι

Καλλιέργειες: Βίκος, Χειμερινά σιτηρά

31.1-B Ενίσχυση παραγωγών για την καλλιέργεια τοπικών ποικιλιών ετησίων ή/και ειδών και ποικιλιών προσαρμοσμένων στις τοπικές συνθήκες ή/και άγριων συγγενών καλλιεργούμενων ειδών

Καλλιέργειες: Ψυχανθή, Χειμερινά σιτηρά, Φαρμακευτικά και αρωματικά

31.1-Γ Ενίσχυση για την εισαγωγή καινοτόμων ανθεκτικών καλλιεργειών

Καλλιέργειες: κινόα, χία, τεφ, νιγκέλα, μουκούνα, λινάρι, σιταροκρίθαρο, γλυκοπατάτα, τσουκνίδα, μαύρο σινάπι, καμελίνα

31.2 Επέκταση της εφαρμογής περιοχών οικολογικής εστίασης

31.2-A Περιοχές οικολογικής εστίασης

Καλλιέργειες: Αραβόσιτος, Βαμβάκι, Χειμερινά σιτηρά

31.2-B Περιοχές οικολογικής εστίασης με φυτά ξενιστές

Καλλιέργειες: Αραβόσιτος, Βαμβάκι, Χειμερινά σιτηρά

31.3 Εφαρμογή βελτιωμένων πρακτικών φυτοκάλυψης

Καλλιέργειες: Όλες οι αροτραίες

31.3-Γ «Σπορά του αγροτεμαχίου στις αρόσιμες εκτάσεις για φυτοκάλυψη (χωρίς παραγωγή)».

Δράση 31.3-Δ «Σπορά του αγροτεμαχίου στις αρόσιμες εκτάσεις για φυτοκάλυψη (χωρίς παραγωγή) και με φυτά ξενιστές»

31.4 Εφαρμογές κυκλικής οικονομίας στη γεωργία

Καλλιέργειες: Όλες οι αροτραίες

31.5 Βελτίωση αγροδασικών οικοσυστημάτων, πλούσιων σε στοιχεία του τοπίου

Δράση 31.5-A Γεωργοδασικά οικοσυστήματα

Καλλιέργειες: Συγκαλλιέργεια σιτηρών με παραγωγικά ή/και δασικά δένδρα

31.6 Ενίσχυση παραγωγών για την εφαρμογή φιλικών για το περιβάλλον πρακτικών διαχείρισης, με τη χρήση ψηφιακής εφαρμογής διαχείρισης εισροών και παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων

Καλλιέργειες για τις παρακάτω δράσεις: Όλες οι αροτραίες

31.6-A. Χρήση της ψηφιακής εφαρμογής και σύνταξη Σχεδίου Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) (δεν μπορεί να επιλεγεί αυτοτελώς, συνδυάζεται υποχρεωτικά με άλλη δράση του 31.6)

31.6-Z. Χρήση ψεκαστικών ακροφυσιών μειωμένης διασποράς

31.6-H. Διαχείριση των υπολειμμάτων ψεκαστικών υγρών

31.6-Θ. Χρήση υπηρεσιών γεωργίας ακριβείας κατά τη διάρκεια των ψεκασμών και τη λίπανση

31.6-Ι. Χρήση λιπασμάτων βραδείας αποδέσμευσης

31.6-ΙΑ. Χρήση λιπασμάτων με παρεμποδιστές

31.6-ΙΒ. Χρήση λιπασμάτων και προϊόντων με βιοδιεγέρτες

31.8 Διατήρηση και βελτίωση καλλιεργειών σε εκτάσεις με αναβαθμίδες

Καλλιέργειες: Όλες οι αροτραίες

31.9 Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας

Καλλιέργειες: Αραβόσιτος, Μηδική, Χειμερινά σιτηρά, Βαμβάκι, Λοιπές αροτραίες, Ρύζι, Όσπρια, Τριφύλλι, Καπνός, Κτηνοτροφικά ψυχανθή, Αρωματικά

ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ

31.3 Εφαρμογή βελτιωμένων πρακτικών φυτοκάλυψης

31.3-Γ. «Σπορά του αγροτεμαχίου στις αρόσιμες εκτάσεις για φυτοκάλυψη (χωρίς παραγωγή)».

31.3-Δ. «Σπορά του αγροτεμαχίου στις αρόσιμες εκτάσεις για φυτοκάλυψη (χωρίς παραγωγή) και με φυτά Ξενιστές»

31.4 Εφαρμογές κυκλικής οικονομίας στη γεωργία

31.5 Βελτίωση αγροδασικών οικοσυστημάτων, πλούσιων σε στοιχεία του τοπίου

31.5-Α. Γεωργοδασικά οικοσυστήματα

Καλλιέργειες: Συγκαλλιέργεια κηπευτικών με παραγωγικά ή/και δασικά δένδρα

31.6 Ενίσχυση παραγωγών για την εφαρμογή φιλικών για το περιβάλλον πρακτικών διαχείρισης, με τη χρήση ψηφιακής εφαρμογής διαχείρισης εισροών και παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων

31.6-Α. Χρήση της εφαρμογής, την κατάρτιση, παρακολούθηση και προσαρμογή του σχεδίου διαχείρισης (δεν μπορεί να επιλεγεί αυτοτελώς, συνδυάζεται υποχρεωτικά με άλλη δράση του 31.6)

31.6-Ζ. Χρήση ψεκαστικών ακροφυσίων μειωμένης διασποράς

31.6-Η. Διαχείριση των υπολειμμάτων ψεκαστικών υγρών

31.6-Θ. Χρήση υπηρεσιών γεωργίας ακριβείας κατά τη διάρκεια των ψεκασμών και τη λίπανση

31.6-Ι. Χρήση λιπασμάτων βραδείας αποδέσμευσης

31.6-ΙΑ. Χρήση λιπασμάτων με παρεμποδιστές

31.6-ΙΒ. Χρήση λιπασμάτων και προϊόντων με βιοδιεγέρτες

31.8 «Διατήρηση και προστασία καλλιεργειών σε εκτάσεις με αναβαθμίδες»

31.9 Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας

Καλλιέργειες: Τομάτα/Μελιτζάνα/Πιπεριά, Φυλλώδη Λαχανικά-Σταυρανή/Βολβώδη/Καρότο/Πατάτα/Κολοκυνθοειδή

ΕΛΙΑ – ΑΜΠΕΛΙ

31.3 Εφαρμογή βελτιωμένων πρακτικών φυτοκάλυψης, με παράλληλη ενίσχυση της βιοποικιλότητας

31.3-Α. «Σπορά του υπορόφου στις μόνιμες καλλιέργειες για φυτοκάλυψη (χωρίς παραγωγή) και δημιουργία ζωνών βιοποικιλότητας στα περιθώρια»

31.3-B. «Σπορά του υπορόφου στις μόνιμες καλλιέργειες για φυτοκάλυψη (χωρίς παραγωγή) και δημιουργία ζωνών βιοποικιλότητας στα περιθώρια με τη χρήση ξενιστών»

31.4 Εφαρμογές κυκλικής οικονομίας στη γεωργία

31.5 Βελτίωση αγροδασικών οικοσυστημάτων, πλούσιων σε στοιχεία του τοπίου

31.5-A. Γεωργοδασικά οικοσυστήματα - Μόνο για την Ελιά

31.6 Ενίσχυση παραγωγών για την εφαρμογή φιλικών για το περιβάλλον πρακτικών διαχείρισης, με τη χρήση ψηφιακής εφαρμογής διαχείρισης εισροών και παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων

31.6-A. Χρήση της ψηφιακής εφαρμογής και σύνταξη Σχεδίου Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) (δεν μπορεί να επιλεγεί αυτοτελώς, συνδυάζεται υποχρεωτικά με άλλη δράση του 31.6)

31.6-B. Συνέχιση εφαρμογής της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των λεπιδοπτέρων (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ). - Μόνο για το Αμπέλι

31.6-E. Μηχανική ζιζανιοκτονία και κάλυψη με φυτικά υλικά εδαφοκάλυψης (mulch)

31.6-ΣΤ. Εφαρμογή πολλαπλών καλοκαιρινών κλαδεμάτων για ελαιώνες και οπωρώνες. - Μόνο για την Ελιά

31.6-Z. Χρήση ψεκαστικών ακροφυσίων μειωμένης διασποράς

31.6-H. Διαχείριση των υπολειμμάτων ψεκαστικών υγρών

31.6-Θ. Χρήση γεωργίας ακριβείας κατά τη διάρκεια των ψεκασμών και τη λίπανση

31.6-I. Χρήση λιπασμάτων βραδείας αποδέσμευσης

31.6-ΙΑ. Χρήση λιπασμάτων με παρεμποδιστές

31.6-ΙΒ. Χρήση λιπασμάτων και προϊόντων με βιοδιεγέρτες σε αροτραίες καλλιέργειες

31.6-ΙΓ. Εφαρμογή των εθελοντικών οδηγιών ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας - Μόνο για την Ελιά

31.8 Διατήρηση και προστασία καλλιεργειών σε εκτάσεις με αναβαθμίδες

31.9 Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας

31.10 Προστασία τοπίων και γεωργικών συστημάτων υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας

ΆΛΛΕΣ ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ

31.3 Εφαρμογή βελτιωμένων πρακτικών φυτοκάλυψης

Καλλιέργειες: Όλες οι δενδρώδεις

31.3-A «Σπορά του υπορόφου στις μόνιμες καλλιέργειες για φυτοκάλυψη (χωρίς παραγωγή) και δημιουργία ζωνών βιοποικιλότητας στα περιθώρια»

31.3-B «Σπορά του υπορόφου στις μόνιμες καλλιέργειες για φυτοκάλυψη (χωρίς παραγωγή) και δημιουργία ζωνών βιοποικιλότητας στα περιθώρια με

τη χρήση ξενιστών»

31.4 Εφαρμογές κυκλικής οικονομίας στη γεωργία

Καλλιέργειες: Όλες οι δενδρώδεις

31.5 Βελτίωση αγροδασικών οικοσυστημάτων, πλούσιων σε στοιχεία του τοπίου

Δράση 31.5-A Γεωργοδασικά οικοσυστήματα

Καλλιέργειες: Όλες οι δενδρώδεις

31.6 Ενίσχυση παραγωγών για την εφαρμογή φιλικών για το περιβάλλον πρακτικών διαχείρισης, με τη χρήση ψηφιακής εφαρμογής διαχείρισης εισροών και παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων

31.6-A. Χρήση της εφαρμογής, την κατάρτιση, παρακολούθηση και προσαρμογή του σχεδίου διαχείρισης (δεν μπορεί να επιλεγεί αυτοτελώς, συνδυάζεται υποχρεωτικά με άλλη δράση του 31.6)

31.6-B. Συνέχιση εφαρμογής της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των λεπιδοπτέρων (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)

Καλλιέργειες: Βερικοκιά, Μηλιά, Δαμασκηλιά, Ροδακινιά, Νεκταρινιά, Αχλαδιά, Κυδωνιά

31.6-Γ. Εξαπόλυση ωφέλιμων αρπακτικών εντόμων και ακάρεων

Καλλιέργειες: Ροδακινιάς, Νεκταρινιά, Κερασιά, Εσπεριδοειδή, Αχλαδιά, Μηλιά

31.6-Δ. Χρήση εντομοπαθογόνων νηματωδών

Καλλιέργειες: Δαμασκηλιά, Ροδακινιάς, Νεκταρινιά, Μηλιά

31.6 Εφαρμογή μηχανικής ζιζανιοκτονίας, με παράλληλη κάλυψη με mulch

Καλλιέργειες: Όλες οι δενδρώδεις

31.6-ΣΤ. Εφαρμογή πολλαπλών καλοκαιρινών κλαδεμάτων για ελαιώνες και οπωρώνες.

31.6-Z. Χρήση ψεκαστικών ακροφυσίων μειωμένης διασποράς

31.6-Η. Διαχείριση των υπολειμμάτων ψεκαστικών υγρών

31.6-Θ. Χρήση γεωργίας ακριβείας κατά τη διάρκεια των ψεκασμών και τη λίπανση

Καλλιέργειες για τις τέσσερις παραπάνω δράσεις: Όλες οι δενδρώδεις

31.6-ΙΓ. Εφαρμογή των εθελοντικών οδηγιών ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας

Καλλιέργειες: Πορτοκαλιά, Μανταρινιά.

31.8 Διατήρηση και προστασία καλλιεργειών σε εκτάσεις με αναβαθμίδες

Καλλιέργειες: Όλες οι δενδρώδεις

31.9 Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας

Καλλιέργειες: Συκιά, Μικρόκαρπες / Δάσους, Αβοκάντο, Ακρόδρυα, Φραγκόσυκα, Πυρηνόκαρπα, Εσπεριδοειδή, Μηλοειδή, Ακτινίδιο, Ροδιά

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

31.5 Βελτίωση αγροδασικών οικοσυστημάτων, πλούσιων σε στοιχεία του τοπίου

31.5-B Δασολιβαδικά οικοσυστήματα – Μερικώς δασοσκεπείς βοσκότοποι

31.7 Περιβαλλοντική διαχείριση κτηνοτροφικών συστημάτων

Εκτροφές: Αίγες, Πρόβατα, Βοοειδή

31.9 Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας

Εκτροφές: Αίγες, Πρόβατα, Βοοειδή

Ασυμβατότητες οικολογικών σχημάτων

Πίνακας 1: Μη επιτρεπόμενοι συνδυασμοί (ασυμβατότητες) σε επίπεδο αγροτεμαχίου/βοσκοτόπου/ζωϊκού κεφαλαίου μεταξύ των δράσεων των οικολογικών προγραμμάτων (ecoschemes) του ΣΣ ΚΑΠ 2023 - 2027

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ/ΔΡΑΣΗ	311-A	311-B	311-Γ	312-A	312-B	313-A, Β	313-Γ, Δ	314	315-A	315-B	316-A	316-B	316-Α	316-Β	316-Γ	316-Δ	316-Ε	316-Ζ	316-Η	316-Θ	316-Ι	316-ΙΑ	316-ΙΒ	316-ΙΓ	317-B	317-Δ	318	319	3110-B
311-A	X																												
311-B	X	X																											
311-Γ	X	X	X																										
312-A				X																									
312-B				X	X																								
313-A, Β	X	X		X	X	X																							
313-Γ, Δ	X			X	X	X	X																						
314							X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
315-A								X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
315-B								X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
316-A	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ	ΔΑ
316-B	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
316-Γ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
316-Δ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
316-E	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
316-ΣΤ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
316-Z																													
316-H																													
316-Θ																				*									
316-Ι																						X							
316-ΙΑ																						X	*						
316-ΙΒ																						X	*						
316-ΙΓ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
317-B	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
317-Δ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
318																													
319	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3110-B	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

*Συμβατές με προϋποθέσεις

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης